

**JP "VOJVODINAŠUME"
ŠG "SOMBOR" Sombor
Apatinski put 11**

**LOVNA OSNOVA
LOVIŠTA
„KOZARA”**

za period 01.04.2012. – 31.03.2022. godine

Juni 2012. godine

PREAMBULA

Na osnovu člana 21. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskoj upravi („Sl. list APV“ broj 4/2010 i 4/2011), člana 20. stav 1. tačka 2. Zakona o otvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine („Sl. glasnik RS“ broj 99/2009), člana 6. stav 1. tačka 1. i člana 34. stav 2. Zakona o divljači i lovstvu („Sl. glasnik RS“ broj 18/2010), i član 5. stav 1. i član 9. Pravilnika o načinu ustanovljavanja lovnog područja i lovišta, uslovima za sprovođenje lovnog gazdovanja, postupku sprovođenja javnog oglasa, postupku za davanje i oduzimanje prava na gazdovanje lovištem, sadržini ugovora, utvrđivanju visine odgovarajućih garancija koje je dužno da obezbedi pravno lice pre zaključivanja ugovora, kao i uslovima i načinu za davanje lovnog ravira u zakup („Sl. glasnik RS“ broj 80/2010) Pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo doneo je rešenje za:

Ustanovljavanje lovišta

Lovište „Kozara“ ustanovljeno je Rešenjem Pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu („Službeni list APV“ br.1/2012 izdat 25.01.2012. godine)

Lovna osnova je urađena na osnovu člana 49. stav 4. Zakona o divljači i lovstvu („Službeni glasnik R.S.” br.18/2010.), i Pravilnika o sadržini i načinu izrade planskih dokumenata u lovstvu („Službeni glasnik R.S.” br.9/12.).

U dosadašnjem periodu do 31.03.2012. godine lovištem se gazdovalo:

Lovnom osnovom lovišta za period od 01.04.2007. do 31.03.2017. godine. i Godišnjim planom gazdovanja za period od 01.04.2012. do 31.03.2013.

Dodela lovišta na gazdovanje

Lovište je dato na gazdovanje JP „Vojvodinašume”, ogranku preduzeća ŠG „Sombor”, Apatinski put 11.

Broj rešenja o davanju lovišta na gazdovanje: 104-324-122/2012-05 od 24.01.2012. na 20 godina.

Naziv korisnika lovišta

Lovištem gazduje JP „Vojvodinašume”, Ogranak preduzeća ŠG “Sombor” Sombor.

Pre izrade Lovne osnove utvrđeno je brojno stanje divljači u lovištu.

Kod izrade dinamike razvoja populacije divljači, planirani su gubici u odnosu na osnovni fond (01.04.).

UVOD

Prvi pisani podaci u kojima se pominje brojnost jelenske divljači na bačkom lovnom području, datiraju početkom 18 veka. Doduše u toj informaciji u hronici koja je vođena u to vreme, samo je kratko zapisano, da približno stotinjak jelena nastanjuje ovo područje. I podaci o odstrelu jelenske divljači približno do 10 grla godišnje za razdoblje od 1785-1875, indirektno potvrđuju relativno malu brojnost jelenske divljači u to doba.

Posle 1880. godine što se poklapa sa uništenjem poslednjeg vuka, kao i sa intenzivnim meliorativnim radovima na ovom području (podizanja odbrambenog nasipa, odvodnjavanje i dr.) brojnost jelenske divljači naglo se povećava, a takođe i odstrel. To znači, da se čovek intenzivnije počeo baviti gajenjem divljači na ovim prostorima pre 100 godina. Usled visokog vodostaja Dunava 1926. godine došlo je do provale odbrambenog nasipa na Dunavskom području i tada je u katastrofalnoj poplavi stradalo 2.000 grla jelenske divljači, a spaslo se oko 250 grla.

Posle 30 godina, dakle 1956. godine, dolazi do naglog nadiranja vode u poplavno područje lovišta nakon što je probijena ledena barijera koja je nastala uzvodno u koritu Dunava. Budući da se radi o veoma naglom prodoru i smrzavanju vode, divljač nije uspela na vreme preći u zaštićeno područje, i tada je stradalo oko 450 grla jelenske divljači.

Za razliku od ove, u poplavi 1965. godine manji broj grla je stradao, jer je poplava bila u prolećno-letnjem periodu.

Korenite promene u načinu upravljanja ovim područjem nastale su Rešenjem Vlade FNRJ 1952. godine kada je osnovana Uprava uzgajališta divljači, koja kasnije prerasta u L.Š.G. „Jelen“ kojem je glavna delatnost lov i uzgoj visoke divljači, ali se istovremeno zahteva primena zajedničkog upravljanja svim privrednim granama u okviru šumskog područja (lovstvo, šumarstvo i ribarstvo). Status „Jelena“ se rešava Zaključkom Predsedništva SFRJ – 1975. godine u kome je rečeno: „da postoji poseban interes Federacije za korišćenje objekata ovog rezervata i da je potrebno da se Društvenim dogovorom i ugovorom između SIV-a i RO „Jelen“ bliže utvrdi njihovo korišćenje, kao i međusobne materijalne obaveze“.

Društvenim dogovorom rešen je status „Jelena“ kao i finansijska podrška za očuvanje i unapređenje ovog područja.

U periodu 1962–1976. godini odstrel varira od 1.000 – 1.200 grla. Odstreljen je najveći broj visoko trofejnih jelena. U periodu 1977–1985. godine, posle ograđivanja lovišta prema poljoprivrednim površinama, odstreljeno je prosečno godišnje 502 grla jelenske divljači, 457 grla divljači svinje i 118 grla srneće divljači. U ovom razdoblju normalizovana je gustina naseljenosti, odnos polova i odnos dobrih razreda. Što se tiče trofejne strukture ona je relativno pogoršana, uglavnom iz razloga što je u uslovima slabo razvijenog lovnog turizma, odstreljivan manji broj trofejnih jelena od mogućnosti koje su stvarno postojale u lovištu.

Na osnovu Društvenog dogovora o osnovama za utvrđivanje jedinstvenog režima i stepena zaštite (Sl. list SFRJ br. 23/77 čl. 28. stav 2 i 5). Zakona o zaštiti delova privrede (Sl. list SAPV, br. 27/78) i člana 201 Statuta opštine Sombor (Sl. list opštine Sombor), Skupštine opštine Sombor i Apatin, po pribavljenim mišljenju Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode Novi Sad br. 360 od 16. januara 1982. godine donela je Rešenje o određivanju i utvrđivanju Regionalnog parka „Gornje podunavlje“ na delu teritorije opštine Sombor i Apatin i određivanju zaštitne zone.

Lovište „Kozara“ se 24.09.1991. godine pripaja Javnom preduzeću za gazdovanje šumama „Srbijašume“ Beograd. Odlukom Skupštine SAP Vojvodine, maja 2002. godine osnovano je JP „Vojvodinašume“. Lovište „Kozara“ od toga dana pa do danas posluje u sklopu JP „Vojvodinašume“ Petrovaradin, Šumako gazdinstvo „Sombor“, Sombor, Šumska uprava „Kozara“ Bački Monoštor. Lovište je ustanovljeno Rešenjem Ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede br. 324–02–00354/6–06 od 24.05.1995. godine i dato na gazdovanje JP „Srbijašume“ Beograd, Rešenjem o davanju lovišta na gazdovanje br. 324–02–003534/2.1–95–06 od 14. jula 1995. godine.

Odlukom Skupštine APV 01 br. 023–9 od 08.05.2002. godine osnovano je Javno preduzeće „Vojvodinašume“ koje je preuzelo zaposlene, sredstva, prava i obaveze delova JP „Srbiašume“ na području Autonomne pokrajne Vojvodine.

Rešenjem Pokrajnskog sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo br. 104–324–003547/2005 od 28. 06. 2005. godine ovo lovište je dodeljeno na gazdovanje na period od deset godina novoosnovanom Javnom preduzeću „Vojvodinašume“ Petrovaradin.

Uredbom Vlade Republike Srbije, (objavljene u „Sl. glasniku RS“, br. 45/01 od 20.07.2001, 81/08 od 05.09.2008, 107/09 od 23.12.2009), celokupna površina lovišta Kozara se nalazi u okviru SRP „Gornje Podunavlje“.

Lovište kozara po svom geografskom položaju i drugim specifičnim uslovima gazdovanja predstavlja posebnu prirodnu i privrednu celinu.

Uslovi staništa šuma i šumskog zemljišta na kome se prostire lovište „Kozara“ pružaju izvredne mogućnosti za gajenje i korišćenje određenih vrsta krupne lovne divljači, a pre svega za Evropskog jelena (*Caruvus elaphus*).

U našoj zemlji ovo su najpoznatija staništa jelena. Zbog prirodne očuvanosti i visoke trofejne vrednosti ovi jeleni su među najcenjenijim u svetu i predstavljaju prirodno bogatstvo, praktično neprocenjive vrednosti.

Da bi se ovo prirodno bogatstvo trajno održavalo neophodna su adekvatna materijalna sredstva za ulaganje u lovište i neprekidna stručna intervencija u gazdovanju.

Praksa lovnog gazdovanja mora se zasnivati na rezultatima naučnih istraživanja, pozitivnih Zakonskih propisa u oblasti lovstva i odredaba ove lovne osnove.

Važnost osnove je od 01.04.2012 do 31.03.2022.

1. OPŠTI PODACI O KORISNIKU LOVIŠTA

1.1. NAZIV I SEDIŠTE KORISNIKA LOVIŠTA

Korisnik lovišta je JP „Vojvodinašume“ Petrovaradin, Šumsko gazdinstvo „Sombor“ Sombor, Šumska uprava „Kozara“ Bački Monoštor.

1.2. REGISTROVANA DELATNOST KORISNIKA LOVIŠTA

Javno preduzeće „Vojvodinašume“ upisano je u registar Trgovinskog suda u Novom Sadu pod brojem Fi 2147/2002, 11.06.2002. godine.

1.3. BROJ ZAPOSLENIH NA POSLOVIMA LOVSTVA PO KVALIFIKACIJI I STRUKTURI

Na poslovima lovstva u JP „Vojvodinašume“ zaposleno je sledeće stručno osoblje:

U generalnoj direkciji zaposleno je:

- Dipl. ing. šumarstva 1

U ŠG „Sombor“ zaposleno je:

- Dipl. ing. poljoprivrede (smer stočarstvo) 1

- Doktor veterinarske medicine 1

U ŠU „Kozara“ zaposleno je:

- Dipl. ing. šumarstva 1

- Poslovođa 1

- Lovočuvar 7

- Radnik na obradi i rasecanju mesa divljači 1

- Kočijaš 1

2. OPŠTI PODACI O LOVIŠTU

2.1. NAZIV LOVIŠTA

Naziv lovišta: „**Kozara**“.

Lovište "Kozara" je prema načinu korišćenja prostora: lovište **otvorenog i ograđenog** tipa.

Prema nameni lovište se određuje kao: **lovište posebne namene**.

U pogledu nadmorske visine i konfiguracije terena lovište se određuje kao: **ravničarsko**.

2.2. NAZIV I BROJ AKTA O USTANOVLJAVANJU LOVIŠTA I BROJ JAVNOG GLASILA U KOJEM JE OBJAVLJEN AKT O USTANOVLJAVANJU LOVIŠTA

Lovište „Kozara“ ustanovljeno je Rešenjem Pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu („Službeni list APV“, br.1/2012 izdat 25.01.2012. god.)

Lovna osnova je urađena na osnovu člana 49. stav 4. Zakona o divljači i lovstvu (“Službeni glasnik R.S.” br.18/2010.), i Pravilnika o sadržini i načinu izrade planskih dokumenata u lovstvu (“Službeni glasnik R.S.” br.9/12.).

U dosadašnjem periodu do 31.03.2012. godine lovištem se gazdovalo: Lovnom osnovom lovišta za period od 01.04.2007. do 31.03.2017. godine. i Godišnjim planom gazdovanja za period od 01.04.2012. do 31.03.2013.

Dodela lovišta na gazdovanje: Lovište je dato na gazdovanje JP “Vojvodinašume”, ogranku preduzeća ŠG „Sombor”, Apatinski put 11.

Broj rešenja o davanju lovišta na gazdovanje: 104-324-122/2012-05 od 24.01.2012. na 20 godina.

2.3. NAZIV LOVNOG PODRUČJA U KOME SE LOVIŠTE NALAZI

Naziv lovnog područja: **Južno-bačko**.

2.4. OPIS GRANICA LOVIŠTA

Početna tačka (Y:7330857,085 X:5087256,001)

Granica lovišta "Kozara" počinje u tački koja se nalazi na sredini toka reke Dunav na mestu gde reka Dunav ulazi iz Republike Mađarske u Republiku Srbiju. Granica lovišta ide dalje prema severoistoku, obuhvata odeljenje 12 da bi se ispravila u pravcu istoka i pratila državnu granicu između Republike Mađarske i Republike Srbije do tačke na sredini toka Bajskog kanala odnosno severnog ruba odeljenja 1 GJ Karapandža. Odatle nastavlja u pravcu juga levom obalom Bajskog kanala do tačke koja se nalazi naspram jugoistočnog ugla odeljenja 23 GJ Karapandža. Ovde granica skreće na zapad, prelazi Bajski kanal i nastavlja jugoistočnim rubom odeljenja 23, pa potom istočnim rubom odeljenja 24, 28, 29 i 33 do glavnog odbrambenog nasipa uz Dunav, dalje granica ide levom nožicom glavnog odbrambenog nasipa u pravcu juga, prelazi put Bezdán-Državna granica sa Republikom Hrvatskom pa potom stari Bački kanal i vraća se uz južni rub starog Bačkog kanala ponovo na put Bezdán-Državna granica sa Republikom Hrvatskom i nastavlja desnom stranom pomenutog puta do sekundarnog odbrambenog nasipa i njegovom krunom nastavlja u pravcu jugoistoka do severne granice odeljenja 3 (revir Kalandoš) GJ Monoštorske šume dalje nastavlja u pravcu istoka do sekundarnog nasipa starog Bačkog kanala pa krunom tog nasipa nastavlja do severozapadnog ruba odeljenja 18 (revira Štrbac) GJ Kolut-kozara. Granica dalje nastavlja u pravcu istoka severnom granicom odeljenja 18 i 11 do čvorne tačke koja spaja

odeljenja 11 i 10, dalje nastavlja u pravcu severa zapadnom granicom odeljenja 10 i 9 do državnog puta Sombor-Bezdan gde skreće na istok u pravcu pomenutog puta do severozapadne granice odeljenja 10. U toj tački granica lovišta skreće na jug istočnim rubom odeljenja 10 i 11 do čvorne tačke koja spaja odeljenja 11 (revir Štrbac) i 30 (revir Kozara) GJ Kolut-kozara. Dalje granica nastavlja u pravcu severozapada spoljnom granicom odeljenja 30, 25 i 24 do severozapadnog ugla odeljenja 19 (put Sombor-Bezdan) i nastavlja u pravcu istoka spoljnom granicom odeljenja 19 i 20 pa onda prema jugoistoku spoljnom granicom odeljenja 22. Dalje nastavlja južno spoljnim rubom odeljenja 27 da bi u njegovom jugoistočnom uglu skrenula na zapad i nakon 700m rubom istog odeljenja skrenula na jug. Dalje granica ide istočnom granicom odeljenja 27, 28 i delom odeljenja 33 gde skreće prema zapadu i ide spoljnom granicom odeljenja 33 i 32. U čvornoj tački odeljenja 32,31 i 13 nastavlja prema jugu istočnim rubom odeljenja 13 da bi se u jugoistočnom uglu odeljenja 13 ispravila blago prema severozapadu i nastavila južnom granicom odeljenja 13 i 14 do jugozapadnog ugla odeljenja 14 gde prelazi stari bački kanal i nastavlja u pravcu severozapada krunom sekundarnog nasipa do sekundarnog odbrambenog nasipa kanala Dunav-Tisa-Dunav(Brodogradilište-Bački Monoštor). Dalje granica ide u pravcu juga krunom odbrambenog nasipa kanala Dunav-Tisa-Dunav zaobilazeći selo Bački Monoštor sa zapadne strane da bi se zadržavajući dominantno južni pravac krunom navedenog nasipa došlo do vodozaštitne ustave na kanalu Dunav-Tisa-Dunav severno od sela Kupusina. Dalje granica lovišta Kozara ide u pravcu zapada takođe krunom sekundarnog nasipa do nasipa prve odbrambene linije i izlazi, zadržavajući pravac, na sredinu toka reke Dunav, gde skreće prema severu i sredinom toka reke Dunav ide do početne tačke.

2.5. UKUPNA POVRŠINA LOVIŠTA

Ukupna površina lovišta „Kozara“ iznosi **11.507,63 ha.**

2. REZULTATI GAZDOVANJA LOVIŠTEM U PRETHODNOM PLANSKOM PERIODU

3.1. OPTIMALNI FONDOVI LOVNE VRSTE DIVLJAČI

Na osnovu bonitiranja lovišta, određeni su i optimalni fondovi za sve tri lovne vrste divljači:

JELENSKA DIVLJAČ	DIVLJA SVINJA	SRNEĆA DIVLJAČ
1.200	600	160

3.2. MATIČNI FONDOVI LOVNIH VRSTA DIVLJAČI ZA SVAKU LOVNU GODINU

- Brojno stanje jelenske divljači

GODINA	JELENSKA DIVLJAČ					
	JELENI			Košute i dvizice	Telad	Ukupno
	Špizeri	Do 5 god.	Preko 5 god.			
2003	99	244	250	507	243	1343
2004	108	253	240	521	279	1401
2005	113	261	217	534	268	1393
2006	93	229	199	495	247	1263
2007	65	201	145	458	193	1062
2008	81	183	146	463	204	1077
2009	95	173	164	473	217	1122
2010	98	183	169	515	222	1187
2011	91	189	165	529	215	1189
2012	111	196	169	574	230	1280

- Brojno stanje srneće divljači

GODINA	SRNEĆA DIVLJAČ			
	SRNDAĆ	SRNA	LANAD	UKUPNO
2003	88	95	60	243
2004	99	103	69	271
2005	85	95	53	233
2006	71	75	48	194
2007	46	55	34	135
2008	52	61	34	147
2009	57	61	42	160
2010	47	46	24	117
2011	46	53	26	125
2012	47	59	30	136

- Brojno stanje divljih svinja

GODINA	DIVLJE SVINJE			
	VEPAR	KRMAČA	NAZIMAD	UKUPNO
2003	146	214	288	648
2004	170	218	376	764
2005	169	202	335	706
2006	180	236	385	801
2007	186	242	306	734
2008	171	242	418	831
2009	164	223	370	757
2010	173	212	313	698
2011	163	227	303	693
2012	172	227	321	720

3.3. PREGLED PLANIRANIH LOVNIH AKTIVNOSTI

Plan odstrela lovnih vrsta divljači u proteklom period (2003-2013.):

- Jelenska divljač

GODINA	JELENI (po klasama starosti i medaljama)									Špizer	Ukupn o jeleni	Košute dviz.	Telad	Sve ukupno
	Stariji				Srednjedobni				mlad					
	zl.	sr.	br.	Bez	zl.	sr.	br.	bez						
2003 / 2004	4	16	24	17			6	34	79	34	214	129	104	447
2004 / 2005	4	13	20	19			5	38	88	49	236	157	112	505
2005 / 2006	4	15	20	18			5	37	86	43	228	171	114	513
2006 / 2007	3	10	15	10			5	20	47	35	145	118	82	345
2007 / 2008	3	8	10	-			5	6	35	17	84	98	32	214
2008 / 2009	3	9	10	-			4	8	46	22	102	116	48	266
2009 / 2010	4	9	10	-			4	5	67	28	127	130	80	337
2010 / 2011	4	10	9	-			5	10	52	26	116	176	80	372
2011 / 2012	4	10	10	-			4	9	48	25	110	184	90	384
2012 / 2013	4	10	10	-			4	10	38	16	92	167	120	379

- Srneća divljač

GODINA	SRNDAĆI (Po klasama starosti i							Ukupno srndać	Srne	Lanad	Sve ukupno
	Stari				Srednjedobni		Mladi				
	zl.	sr.	br.	bez	br.	Bez	bez				
2003 / 2004				5		5		10	10	7	27
2004 / 2005				5		10	6	21	16	10	47
2005 / 2006				5		5	3	13	8	4	25
2006 / 2007				4		2	2	8	4	4	14
2007 / 2008				2		4	2	8	10	-	18
2008 / 2009				2		5	-	7	10	-	17
2009 / 2010				9		4	5	18	21	-	39
2010 / 2011				2		3	-	5	-		5
2011 / 2012				2		3	-	5	4		9
2012 / 2013				5				5	9		14

- Divlja svinja

GODINA	VEPROVI (po klasama starosti i							Ukupno veprova	Krmače	Prasad	Sve ukupno
	Stari				Srednjedobni		Mladi				
	zl.	sr.	br.	bez	br.	bez	brz				
2003 / 2004	1	2	3	14		35	26	81	149	304	534
2004 / 2005	1	1	3	23		57	43	128	176	372	676
2005 / 2006	1	1	3	21		51	39	116	150	306	572
2006 / 2007		2	3	11		26	18	60	116	351	527
2007 / 2008		1	2	35		22	59	119	174	182	475
2008 / 2009		-	3	25		15	94	137	206	164	507
2009 / 2010			2	31		13	112	158	215	160	533
2010 / 2011			3	36		13	92	144	179	134	457
2011 / 2012			3	30		10	87	130	189	164	483
2012 / 2013			3	30		13	90	136	190	164	490

Analizom planiranih aktivnosti u prethodnom periodu može se izvesti zaključak :
Prosečno brojno stanje divljači u periodu 2003-2013. je bilo sledeće:

- Jelenska divljač 1.231
- Srneća divljač 176
- Divlja svinja 735

Prosečan plan odstrela divljači u periodu 2003-2013. je sledeći:

- Jelenska divljač 376
- Srneća divljač 21
- Divlja svinja 525

- Divlja svinja

GODINA	VEPROVI							Ukupno veprovi	Krmače	Prasad	Sve ukupno
	Stari				Srednjedobni.		Mladi				
	zl.	sr.	br.	bez	br.	bez	bez				
2003 / 2004		1	2	15		36	28	82	143	160	385
2004 / 2005		1	3	31		75	57	168	209	150	527
2005 / 2006				15		37	28	80	87	159	326
2006 / 2007			1	20		10	55	86	131	97	314
2007 / 2008			5	30		14	64	113	159	293	565
2008 / 2009				25		15	71	111	156	265	532
2009 / 2010			3	33		13	68	117	167	192	476
2010 / 2011			1	34		8	48	91	140	262	493
2011 / 2012				22		7	40	69	114	217	400
2012 / 2013											

Analizom ostvarenih rezultata tj. odstrel gajenih vrsta u periodu 2003-2012. vidi se da je izvršen u proseku: kod jelenske divljači sa 84 %, kod srneće 66 %, a kod divlje svinje sa 93 %.

Kod divljih svinja je na deklarirano izvršenje plana odstrela, dodat i broj uhvaćenih živih divljih svinja (357) u svim kategorijama. Uhvaćena divljač je izlučena iz lovišta „Kozara“ i prebačena u lovište „Kamarište“.

U vezi obima uginuća jelenske divljači, period 2003-2012. može biti podeljen u dva razdoblja. Naime, 2006. godine, kulminirao je nivo invadiranosti populacije jelenske divljači zbog parazitske bolesti preživara zvane veliki metilj, ili kako je još nazivaju - Američki metilj (lat.), i uslovio najveći broj uginuća od 79 grla. Svakako treba naglasiti da je reč o pronađenim jedinkama uginule divljači, a za pretpostaviti je da je broj bio i veći.

Nivo invadiranosti utvrđen pregledom organa odstreljene divljači, kretao se u procentu od 85%. Godine 2007. počelo se sa tretmanom lečenja jelenske divljači po recepturi dobijenoj iz Mađarske, a u formi duple aplikacije. Nivo invadiranosti je od 2007. do 2012. godine znatno opao kao posledica lečenja i kreće se u proseku 15-20 %. Dakle, za period 2003–2006. godina, prosek uginuća kod jelenske divljači, je 62 grla na godišnjem nivou, a period od 2007- 2012. godine iznosi 31 grlo na godišnjem nivou.

Naravno da sva uginuća nisu izazvana pomenutom bolešću.

Kad je reč o bespravnom lovu, on je evidentan, ali je uticaj bespravnog lova na smanjenje fondova divljači u lovištu minoran.

Posebno se može zaključiti iz brojnih stanja srneće divljači da fond nije stabilan, i da beleži osetne padove. Razlozi za ovakav trend smanjenja populacije su, pre svega, navedena parazitoza i veliki porast brojnosti populacije predatorske vrste - šakala. Trend smanjenja populacije je evidentan od 2000. godine. U tom smislu se veoma oprezno izvršavaju planovi odstrela srneće divljači, jer gubitke nije moguće predvideti.

Prosek uginuća za posmatrani period je 9 grla ali to treba uzeti sa rezervom, jer ostatke srneće divljači je veoma teško pronaći. Praktično, jedini korektivni faktor je neprestani monitoring populacije srneće divljači u funkciji prepoznavanja optimalnog fonda za novonastale uslove, kako bi mere gazdovanja pravilno postavili.

Što se tiče divljih svinja, one zadržavaju stabilnost kretanja populacionih parametara. Prosečan nivo uginuća za period 2003-2012. godine iznosi 80 grla u svim kategorijama i kreće se u okviru planiranih parametara.

Započeta je melioraciona mera tzv. osvežavanja krvi divljih svinja. Lovne 2003/2004. godine iz lovišta „Deliblatska peščara“ doneto je u lovište „Kozara“ 30 nazimadi divlje svinje (odnos polova: 18 ženskih i 12 muških).

Što se lovnog turizma tiče, u proteklom periodu je zabeležen prosečan broj od 124 lovaca-turista

godišnje. Njihov prosečan broj dana provedenih u lovištu je 3 lovna dana, što podrazumeva i pansioni smeštaj u vili „Štrbac“. Zanimljivo je broj lovaca-turista koji koriste druge vidove smeštaja a love u ovom lovištu.

Od 2006. godine, kako je već navedeno, koristi se prolećna prihrana divljači svih lovnih vrsta sa koncentratima i briketima soli u koje su dodati antiparazitici (Albendazol, Ivermektin).

Korišćena je sledeća prosečna godišnja količina koncentrata:

VRSTA HRANIVA	Količina u kg
Koncentrat za jelene+lek	11.890
Koncentrat za Prasad+lek	5.108
Briketirana so+lek	1.189

4.2. NAČIN KORIŠĆENJA POVRŠINA U LOVIŠTU

Lovište „Kozara“ ima svega 8 ha nelovnih površina. Na toj površini nalaze se lovni objekti, odnosno objekti za smeštaj gostiju-lovaca, zgrade domara, mašinska radionica, lugarnica i drugi prateći objekti. Sve ostalo su lovne površine (11.499,63 ha).

4.3. LOVNO-PRODUKTIVNE POVRŠINE

Lovno-produktivne površine su površine lovišta na kojima lovna vrsta divljači ima povoljne uslove za život, reprodukciju, pravilan razvoj i stalan opstanak i na kojima se lovnim gazdovanjem gaji, štiti i racionalno koristi.

Lovno-produktivne površine za gajenje glavnih vrsta divljači:

Vrsta divljači	Površina u ha
Jelen	10.782,02
Srna	10.782,02
Divlja svinja	10.782,02

4.4. LOVNO-NEPRODUKTIVNE POVRŠINE

Površine lovišta na kojima lovna vrsta divljači nema uslova za stalan opstanak i razmnožavanje ili na kojima je nepoželjna ili osetno štetna i na kojima se divljač štiti i lovi, ali se ne gaji jesu lovno-neproduktivne površine.

Iz lovno-produktivnih površina izdvajamo površine koje su privremeno ograđene u cilju zaštite mladih zasada šumskih kultura. Ovakve površine su kategorija koja se iz godine u godinu menja, ali su u proseku oko 800 ha. Trenutnu situaciju prikazaćemo u tabeli:

Lovno-neproduktivna površina	Površina u ha
Skupne ograde	684,64
Rasadnik	32,97
Ukupno	717,61

Podaci iz tabele se odnose na situaciju u lovištu „Kozara“ u mesecu junu 2012. godine.

4.5. ZAŠTIĆENA PRIRODNA DOBRA U LOVIŠTU

Celokupna površina lovišta „Kozara“ se nalazi u Specijalnom rezervatu prirode „Gornje podunavlje“ koji je ustanovljen uredbom Vlade Republike Srbije („Sl. glasnik RS“, br. 45/2001, 81/2008 i 107/2009). Ovo područje svrstano je u zaštićena prirodna dobra od izuzetnog značaja (I kategorija).

Specijalni rezervat Gornje Podunavlje stavlja se pod zaštitu kao područje sa posebno izraženim

odlikama reljefa i hidrografskim pojavama i objektima iinudaciono-aluvijalnog rečnog pojasa očuvanim i bujnim izvornim biljnim zajednicama ritova (ritske šume, livade, trstici i dr), koje karakteriše raznovrsnost i bogatstvo flore retkih i proređenih vrsta biljaka (beli i žuti lokvanj, kukurjak, rebratica, zakrčljana perunika, zmijski i jezičasti ljutić, crni glog), bogatstvo faune, naročito krupnih sisara (jelen obični, divlja svinja, srna), riba i ptica močvarica, prisustvo retkih i proređenih životinjskih vrsta (orao belorepan, crna roda, kuna zlatica, kuna belica, jazavac, divlja mačka i dr) i osobita lepota pejisaža.

Na području Specijalnog rezervata Gornje Podunavlje ustanovljava se režim zaštite I stepena površine 261,62 ha, režim zaštite II stepena površine 4.843,81 ha i režim zaštite III stepena površine 14.499,56 ha.

Režim zaštite I stepena, što se tiče lovišta „Kozara“, obuhvata područja:

- 1) Spoljna Kovačica - Jezero, površine 8,89 ha, GJ: Karapandža, Revir: Karapandža, Odelenje: 30, čistine 2, 3;
- 2) Opaljenik - Slana bara, površine 29,43 ha, GJ: Kolut-Kozara, Revir: Štrbac, Odelenje: 14, čistina 6;
- 3) Šarkanj, površine 20,59 ha, GJ: Monoštorske šume, Revir: Kazuk, Odelenje: 49, odsek a, b, c, d, čistine 1, 2, 5, 6.
- 4) Crna bara, površine 12,81 ha, GJ: Monoštorske šume, Revir: Kazuk, Odelenje: 52 čistine 1, 9, Odelenje: 53 čistina 5;

Režim zaštite II stepena u lovištu „Kozara“ obuhvata područja:

- 1) Prodor, površine 30,42 ha, GJ: Karapandža, Revir: Karapandža, Odelenje: 3. odsek a, Odelenje: 4 odsek a, b, c, d, e, f, g, Odelenje: 6 odsek a, b;
- 2) Labudovnjača, površine 398,16 ha, GJ: Karapandža, Revir: Karapandža, Odelenje: 14 čistina 1, 4, Odelenje: 15 odsek a, b, c, d, e, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Odelenje: 16 odsek a, b, g, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Odelenje: 17 čistina 1, 2, 3, Odelenje: 18 odsek a, b, c, d, e, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, Odelenje: 19 odsek c, f, čistina 2, 3, 4, 5, Odelenje: 20 čistina 1, Odelenje: 21 čistina 5, 6, 10, Odelenje: 22 odsek a, e, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Odelenje: 24 odsek a, čistina 1, 2, 3, 4, Odelenje: 25 odsek d, čistina 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8;
- 3) Štrbac-Crna bara, površine 562,13 ha, GJ: Kolut-Kozara, Revir: Štrbac, Odelenje: 10 odsek a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Odelenje: 11 odsek a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Odelenje: 12 odsek a, b, c, d, e, čistina 1, 2, 3, 4, Odelenje: 13 odsek a, b, c, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6;
- 4) Halasica, površine 66,06 ha, GJ: Monoštorske šume, Revir: Šmaguc, Odelenje: 16 odsek a, b, c, d, e, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Odelenje: 17 čistina 1, 2, 3;
- 5) Đurđinska greda, površine 6,21 ha, GJ: Monoštorske šume, Revir: Siga, Odelenje: 46 odsek b, c, d, h;
- 6) Široki rit, površine 153,94 ha, GJ: Monoštorske šume, Revir: Kazuk-Hampo (Širok rit), Odelenje: 56 odsek a, b, čistina 1, 2, 3, 4, 5, Odelenje: 57 odsek a, b, c, čistina 1, 2, 3, 4, 5, 6, Odelenje: 58 čistina 7, 5, Odelenje: 61 čistina 1;
- 7) Kazuk-Dunav, površine 0,84 ha, GJ: Monoštorske šume, Revir: Kazuk-Hampo, Odelenje: 55 odsek a;

Na području Specijalnog rezervata Gornje Podunavlje u režimu I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih bogatstava i isključuju svi drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

U Specijalnom rezervatu Gornje Podunavlje u režimu zaštite III stepena zabranjeno je:

- 1) graditi industrijske, poljoprivredne i slične objekte (turistički objekti, hotelski kompleksi i dr.) i obavljati radove kojima se narušavaju morfološke i hidrološke karakteristike terena, uništava biljni i životinjski svet ili se na bilo koji drugi način narušava integritet prostora, osim za potrebe unapređenja stanja prirodnih vrednosti (revitalizacija), gradnje šumskih tvrdih puteva od prirodnog materijala, kao i sistema odvodnjavanja i navodnjavanja;
- 2) sakupljanje i korišćenje strogo zaštićenih vrsta;
- 3) ispuštanje neprečišćenih otpadnih voda, kao i voda neodgovarajućeg kvaliteta;
- 4) paljenje trske;
- 5) vršiti promenu namene površina, osim za revitalizaciju prirodnih staništa;
- 6) pošumljavati bare, depresije i livade;
- 7) eksploatisanje mineralnih sirovina, osim za potrebe održavanja plovnog puta;
- 8) otvaranje i formiranje deponija;
- 9) graditi vikend objekte i vikend naselja izvan građevinskih područja utvrđenih posebnim planskim i urbanističkim dokumentima;
- 10) izvoditi domaću stoku na ispašu.

Na delu Specijalnog rezervata Gornje Podunavlje koje je u režimu zaštite II stepena, osim mera iz stava 2. ovog člana, zabranjeno je:

- 1) vršiti čistu seču, osim ako je planirana kao redovan oblik obnavljanja šuma, i vršiti zamenu autohtonih sastojina i grupacija autohtonih vrsta (supstitucija);
- 2) vršiti seču stabala sa gnezdima orla belorepana i crne rode;
- 3) unošenje alohtonih i invazivnih vrsta, osim vrsta šumskog drveća (ako nisu invazivne) kojima se već gazduje po posebnim osnovama;
- 4) uznemiravanje ptica u reproduktivnom periodu (šepurenje, parenje, gnežđenje, izvođenje mladih);
- 5) isušivanje Mirkovića bare (Varoško jezero), širenje kanalske mreže oko bare i zaoravanje zemljišta neposredno uz baru;
- 6) vršiti lov i ribolov na Mirkovića bari, osim sanitarnog;
- 7) kretanje vozila izvan puteva i u periodu reprodukcije životinja, osim vozila za potrebe zaštite rezervata;
- 8) kretanje čamaca na motorni pogon, osim čamaca čuvarske službe;
- 9) kretanje čamaca na području starog toka Dunava u periodu mresta riba, osim čamaca čuvarske službe;
- 10) pregrađivanje migratornih staza.

Na području Specijalnog rezervata Gornje Podunavlje obezbeđuje se: praćenje i regulisanje količina i kvaliteta voda u aluvijalnoj ravni Dunava i održavanje njegovog optimalnog nivoa sa stanovišta potreba očuvanja živog sveta i sa ciljem sprečavanja plavljenja terena iznad kote 84,50 mnv; upravljanje šumama po principima održivog gazdovanja, uklanjanje i suzbijanje invazivnih vrsta mehaničkim i selektivnim hemijskim sredstvima uz saglasnost nadležnog ministarstva; očuvanje, poboljšanje i povećanje površina prirodnih šumskih sastojina, primena mera u gazdovanju šumama kojima se osigurava očuvanje stabala i delova šumskih sastojina kao postojećih i mogućih objekata i mesta gnežđenja ptica, a posebno orla belorepana i crne rode, uzgojne i sanitarne mere s ciljem očuvanja stabilnosti i zdravstvenog stanja sastojina; zaštita i praćenje stanja biljaka i životinja, njihovih populacija i staništa, očuvanje i unapređivanje stanja populacija ugroženih vrsta flore i faune; uspostavljanje monitoringa, očuvanje stabilnosti i kvaliteta populacija lovne divljači, uređenje, izgradnja i infrastrukturno opremanje prostora za potrebe lova, ribarstva, gazdovanja šumama, turizma i rekreacije na način kojim se neće ugroziti posebne vrednosti dobra; naučnoistraživački i obrazovni rad i prezentacija prirodnih vrednosti.

O Specijalnom rezervatu Gornje Podunavlje stara se JP "Vojvodinašume" Petrovaradin. Preduzeće u obavljanju poslova zaštite i razvoja Specijalnog rezervata Gornje Podunavlje obezbeđuje sprovođenje Programa, propisanih režima zaštite i očuvanja prirodnog dobra, naučno-istraživačke, kulturne, vaspitno-obrazovne, informativno-propagandne i druge aktivnosti, donosi Program i godišnji program zaštite i razvoja.

Brojno stanje divljači daje se u sledećoj tabeli (31.03.2012.):

- Jelenska divljač

<i>Lovište</i>	<i>JELENI</i>			<i>Košute i divizice</i>	<i>Telad</i>	<i>Ukupno</i>
	Špizeri	do 5 god.	preko 5 god			
„ Kozara,,	111	196	169	574	230	1280

- Srneća divljač

<i>Lovište</i>	<i>Srndaći</i>	<i>Srne</i>	<i>Lanad</i>	<i>Ukupno</i>
„ Kozara,,	47	59	30	136

- Divlja svinja

<i>Lovište</i>	<i>Vepar</i>	<i>Krmača</i>	<i>Nazimad</i>	<i>Ukupno</i>
„ Kozara ,,	172	227	321	720

12. EKONOMSKO-FINANSIJSKI PLAN

EKONOMSKO – FINANSISKA OSNOVA GAZDOVANJA PRIHODI U LOVIŠTU „KOZARA“ ZA 10 GODINA ZBIRNO

PRIHODI OD TROFEJA

JELEN

220	poena	20 kom	x	1.027.155,93 RSD	=	20.543.118,60
215	poena	20 kom	x	760.189,82 RSD	=	15.203.796,40
8,00	kg	109 kom	x	382.753,39 RSD	=	41.720.119,00
7,50	kg	163 kom	x	324.610,08 RSD	=	52.911.443,04
4,00	kg	290 kom	x	82.364,41 RSD	=	23.885.678,00

KOŠUTE

500 kom x 7.748,31 RSD = 3.874.150,00

TELAD

500 kom x 4.844,07 RSD = 2.422.035,00

Ukupno RSD = 160.560.340,04

SRNDAĆ

trofej od 200,00 gr do 249,99 gr 68 kom x 12.528,81 RSD = 851.959,08

VEPAR

22 cm	22 kom	x	148.788,98 RSD	=	3.273.357,56
18 cm	300 kom	x	63.766,10 SDR	=	19.129.830,00
16 cm	103 kom	x	42.519,49 RSD	=	4.379.507,00

KRMAČA

320 kom x 8.235,59 RSD = 2.635.388,80

NAZIMAD

600 kom x 8.235,59 RSD = 4.941.354,00

PRASAD

1.230 kom x 4.356,78 RSD = 5.358.839,40

Ukupno RSD = 39.718.276,76

DIVLJE PATKE

1.000 kom x 1.034,75 RSD = 1.034.750,00

DIVLJE GUSKE

200 kom x 1.887,29 RSD = 377.458,00

TURISTIČKI Odstrel UKUPNO RSD: = 202.542.783,88

MESO DIVLJAČI

Jelensko meso	198.520 kg	x	221,19 RSD	=	43.910.638,80
Srneće meso	4.635 kg	x	366,95 RSD	=	1.700.813,25
Divlja svinja	113.960 kg	x	136,44 RSD	=	15.548.702,40

UKUPNO MESO DIVLJAČI RSD: = 61.160.154,45

USLUGE U LOVU

Organizacija lova krupne divljači:	1.245 org.	x	4.243,22 RSD	=	5.282.808,90
Organizacija lova sitne divljači:	50 org.	x	1.501,69 RSD	=	75.084,50
Lovočuvar-stručni pratilac	3.735 l/dan	x	4.243,22 RSD	=	15.848.426,70
Pansion	3.735 dana	x	6.357,64 RSD	=	23.745.785,40
Korišćenje terenskog vozila	63.600 km	x	54,24 RSD	=	3.449.664,00

UKUPNO USLUGE RSD = 48.401.769,50

UKUPNI DESETOGODIŠNUJI PRIHODI
PROSEČNO GODIŠNJE

312.104.707,83
31.210.470,78

8.2. RASHODI ZA DESET GODINA ZBIRNO

- Troškovi ishrane divljači	133.497.140,00
- Zdravstvena zaštita divljači	20.314.780,00
- Održavanje I izgradnja LTO	5.804.220,00
- Održavanje proseka I livada	17.412.670,00
- Obrada I skladištenje odstreljene divljači	5.804.220,00
- Odstrel divljači	1.160.840,00
- Pogonska režija	101.573.913,00
- Naknada za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta	5.530.695,00

INVESTICIJE

- Terenskih vozila	3 x	2.875.000,00	=	8.625.000,00	RSD
- Karabina sa opt. nišanom	5 x	172.500,00	=	862.500,00	RSD
- Dvogleda	5 x	80.500,00	=	402.500,00	RSD
- Km nove ograde	5 x	1.150.000,00	=	5.750.000,00	RSD
- Km rekonstrukcije ograde	10 x	78.326,94	=	783.269,40	RSD
- Rekonstrukcija lovačke kuće	1 x	3.450.000,00	=	3.450.000,00	RSD

- UKUPNE INVESTICIJE ZA 10 GODINA			=	19.873.269,40	RSD
- GODIŠNJE INVESTICIJE			=	1.987.326,94	RSD

UKUPAN DESETOGODIŠNJI RASHOD:

310.971.747,40

PROSEČNO GODIŠNJE:

31.097.174,74

BILANS SREDSTAVA

PRIHODI ZA DESET GODINA

312.104.707,83

RASHODI

310.971.747,40

POZITIVNA RAZLIKA

1.132.960,43

PROSEČNO GODIŠNJI PRIHODI

31.210.470,78

PROSEČNO GODIŠNJI RASHODI

31.097.174,74

POZITIVNA RAZLIKA GODIŠNJE

113.296,04

13. OPŠTI PODACI O PROJEKTANTU LOVNE OSNOVE

13.1. PRAVNA FORMA/PRETEŽNA DELETNOST/ŠIFRA DELATNOSTI

JP „Vojvodinašume“ Petrovaradin
ŠG „Sombor“ Sombor
Apatinski put 11, Sombor

Pretežna delatnost preduzeća je **uzgoj i korišćenje šuma**.

Šifra delatnosti je **02010**.

13.2. OSNOVNI PODACI O LICU SA LICENCOM ZA IZRADU PLANSKIH DOKUMENATA I BROJ LICENCE

Projektant lovne osnove je:

Stanko Kosovac, dipl. ing.

Broj licence:

Direktor ŠG Sombor

Ognjen Ivošev, dipl. ing.
